

APELACIJA

Predmet broj: AP ____ / ____

Nadnevak primitka:

(popunjava Pisarnica Suda)

1. PODNOSITELJ APELACIJE

a) Ime i prezime/naziv pravne osobe

1. Slaven Raguž
2. Ivan Džalto
3. Dario Hrkać

c) Telefon/faks

b) Adresa apelanta

Kontakt adresa za prepisku sa Ustavnim sudom

d) E-mail

2. ZASTUPNIK PODNOSITELJA

Popuniti ovaj dio samo ako odvjetnik ili drugi zastupnik zastupa podnositelja apelacije u postupku pred Ustavnim sudom. Ovlašt treba biti priložena.

a) Ime i prezime/naziv pravne osobe

c) Telefon/faks

b) Adresa zastupnika

Kontakt adresa za prepisku sa Ustavnim sudom

d) E-mail

3. POBIJANA ODLUKA/ODLUKE

Preslik odluke priložiti uz ovu apelaciju.

a) Sud/tijelo koje je donijelo
odluku

Broj odluke

Nadnevak
donošenja
odluke

Nadnevak
dostave odluke

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:

+387 33 251 226

fax:

+387 33 561 134

web:

www.ustavnisud.ba

email:

info@ustavnisud.ba

b) Pravodobnost

Navedite nadnevak primitka odluke o posljednjem korištenom efektivnom pravnom lijeku.

c) Je li postupak okončan ili je još u tijeku?

☐ OKONČAN

☐ U TIJEKU

Napomena

4. U NEDOSTATKU POBIJANE ODLUKE, NAVEDITE RAZLOGE PODNOŠENJA APELACIJE (članak 21. stavak 2. alineja 4. Pravila Ustavnoga suda), KAO I NAVODE KOJI UKAZUJU NA OZBILJNA KRŠENJA PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA KOJE ŠTITI USTAV BOSNE I HERCEGOVINE ILI MEĐUNARODNI DOKUMENTI KOJI SE PRIMJENJUJU U BOSNI I HERCEGOVINI (članak 18. stavak 2. Pravila Ustavnoga suda).

Dana 09.11.2020. godine Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva donio je Naredbu broj: 01-33-6301/20, koja je usmeno objavljena na Press-konferenciji održanoj dana 10.11.2020. godine u 14.00 sati u Sarajevu, a potom na internet stranici Federalnog ministarstva zdravstva. Ova Naredba stupila je na snagu u jutro dana 11.11.2020. godine.

Točkom 3. Općih odredaba ove naredbe propisano je:

(1) Ograničava se kretanje pučanstva na cijelom teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine u vremenu od 23:00 sata uvečer do 5:00 sati ujutru narednog dana.

(...)

(4) Za kontrolu točke 3. Poglavlja I. „Opće odredbe“ zadužuje se kantonalne/županijske uprave policija nadležnih kantonalnih/županijskih ministarstava unutarnjih poslova sukladno kantonalnim/županijskim propisima o javnom redu i miru.

Dokaz: Uvid u Naredbu Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva broj 01-33-6301/20 od 09.11.2020. godine – u prilogu

Dopustivost:

Apelanti smatraju da je dopustivost ove apelacije utemeljena na odredbi članka 18. st. 2. Pravila Ustavnog suda, jer iako nema odluke suda, apelacija ukazuje na ozbiljna kršenja prava i osnovnih sloboda koje štiti Ustav ili međunarodni dokumenti koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, tj. da apelacija ukazuje na ozbiljno kršenje prava na slobodu kretanja unutar Federacije Bosne i Hercegovine, zabranom kretanja u vremenu od 23.00 sata navečer do 05.00 sati ujutro na teritoriji Federacije BiH, uvedenom od strane za to potpuno neovlaštenog tijela uprave, a čime su apelanti, kao i drugi građani ovog Entiteta diskriminirani u odnosu na ostale građane Bosne i Hercegovine.

Ostali navodi apelacije izloženi su pod točkom 6) „Činjenice“.

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:

+387 33 251 226

fax:

+387 33 561 134

web:

www.ustavnisud.ba

email:

info@ustavnisud.ba

5. ODREDBE USTAVA I/ILI MEĐUNARODNIH DOKUMENATA O LJUDSKIM PRAVIMA KOJI SE PRIMJENJUJU U BOSNI I HERCEGOVINI ZA KOJE SMATRATE DA SU POVRIJEĐENE

Ustav Bosne i Hercegovine

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

čl. II.2. Ustava Bosne i Hercegovine	čl. 2. Protokola 4 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
čl. II.3.m) Ustava Bosne i Hercegovine	čl. 2. Protokola 4 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda
čl. II.4. Ustava Bosne i Hercegovine	čl. 14. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

Listu prava zaštićenih Ustavom vidi u Prilogu 1. ovog formulara.

6. ČINJENICE

Ukratko iznijeti navode, činjenice i dokaze na kojima se temelji Vaša apelacija (nastaviti na posebnom listu papira ukoliko je potrebno).

Dopustivost:

Kako je istaknuto pod točkom 4. ove apelacije, apelanti smatraju da je dopustivost ove apelacije utemeljena na odredbi članka 18. st. 2. Pravila Ustavnog suda, jer iako nema odluke suda, apelacija ukazuje na ozbiljna kršenja prava i osnovnih sloboda koje štiti Ustav ili međunarodni dokumenti koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, tj. da **apelacija ukazuje na ozbiljno kršenje prava na slobodu kretanja unutar Federacije Bosne i Hercegovine, zabranom kretanja u vremenu od 23.00 sata navečer do 05.00 sati ujutro na teritoriji Federacije BiH, koju je uvelo tijelo uprave koje za to nema ovlaštenja, a čime su apelanti, kao i drugi građani ovog Entiteta diskriminirani u odnosu na ostale građane Bosne i Hercegovine.**

Historijat:

Dana 09.11.2020. godine Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva donio je Naredbu broj: 01-33-6301/20, koja je usmeno objavljena na Press-konferenciji održanoj dana 10.11.2020. godine u 14.00 sati u Sarajevu, a potom na internet stranici Federalnog ministarstva zdravstva.

Ova Naredba stupila je na snagu u jutro dana 11.11.2020. godine.

Točkom 3. Općih odredaba ove naredbe propisano je:

(1) *Ograničava se kretanje pučanstva na cijelom teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine u vremenu od 23:00 sata uvečer do 5:00 sati ujutru narednog dana.*

(...)

(4) *Za kontrolu točke 3. Poglavlja I. „Opće odredbe“ zadužuje se kantonalne/županijske uprave policija nadležnih kantonalnih/županijskih ministarstava unutarnjih poslova sukladno kantonalnim/županijskim propisima o javnom redu i miru.*

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:

fax:

web:

email:

+387 33 251 226

+387 33 561 134

www.ustavnisud.ba

info@ustavnisud.ba

Povrede ustava - razlozi apelacije:

Prije iznošenja razloga zbog kojih apelanti smatraju da im je predmetnom odlukom i praksom povrijeđeno Ustavom zagarantirano pravo na slobodu kretanja, apelanti žele istaknuti da je Vlada Federacije BiH još dana 31.05.2020. godine donijela Odluku da 31.05.2020. godine prestaje stanje nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19) na području Federacije BiH.

I. Zabrana/ograničenje kretanja

Člankom I.4) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je:

„Postoji sloboda kretanja širom Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja, lica, roba, usluga i kapitala širom Bosne i Hercegovine. Nijedan entitet neće provoditi bilo kakvu kontrolu na granici između entiteta.”

Člankom II.2). Ustava Bosne i Hercegovine propisano je:

“Međunarodni standardi Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.”

Člankom II.3) Ustava Bosne i Hercegovine propisano je:

“Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje: (...) m) Pravo na slobodu kretanja i prebivališta.”

Člankom 2. Protokola broj 4 uz Europsku za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda propisano je:

“Svatko tko se zakonito nalazi na teritoriji jedne države ima, na toj teritoriji, pravo na slobodu kretanja i slobodu izbora boravišta.”

Uvidom u predmetnu Naredbu Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva može se utvrditi da je istom propisano ograničenje-zabrana kretanja na području teritorije Federacije BiH, što je očito u neskladu sa citiranim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine, kao i protivno članku 2. Protokola broj 4. Europske Konvencije, čime su povrijeđena prava apelanata koja im garantiraju citirane ustavne norme.

Naime, apelanti ističu da Krizni stožer Federalnog ministarstva zdravstva nema nikakve Ustavne niti zakonske ovlasti apelantima uskraćivati slobodu kretanja, a posebno naređivati Kantonalnim Ministarstvima unutarnjih poslova FBiH da nadziru provođenje ove naredbe, kao što to nezakonito čini donošenjem ovog propisa.

Isitčemo da je donošenje ove Naredbe, kao i sama Naredba kojom se ovako zabranjuje kretanje, jedan potpuno **proizvoljan, neustavan i nezakonit** način da se suoči sa trenutnom epidemiološkom situacijom.

Uvidom u uvod predmetne Naredbe može se utvrditi da se prilikom donošenja ove Naredbe Krizni stožer ne poziva niti na ijedan zakonski propis! nego samo na podzakonske i.

interne akte, što također ukazuje na to da ne postoji nikakav valjan zakonski temelj kojim je ovom tijelu uprave dana ovlast zadiranja u ustavom zagwarantirana ljudska prava i temeljne slobode.

Štoviše, apelanti smatraju da, čak i kada bi postojao neki zakonski temelj za donošenje ove mjere, i kada bi čak Krizni stožer bio ovlašten donijeti ovakvu mjeru, ova mjera ostala besmislena i neproporcionalno rigorozna, a posebno imajući u vidu općepoznatu činjenicu da je kretanje stanovništva-„pučanstva“ ionako najmanje frekventno u periodu na koji se naredba odnosi (između 23:00 sata učeveer i 05:00 ujutro). Također, nije jasno zašto je ta granica postavljena baš na 23:00 sata uvečer, i baš na 05:00 sati ujutro (što čini potpuno razumnim kolokvijalni izraz „da virus napada samo po noći“) a ne na širi vremenski period.

Radi svega navedenog, smatramo i ističemo da je donošenjem pobijane odluke ozbiljno povrijeđeno i prekršeno naše Ustavom zagwarantirano ljudsko pravo na slobodu kretanja.

Apelanti također napominju da su kao građani Mostara (prvoapelant), Čapljine (drugoapelant) i Širokog Brijega (trećeapelant) i državljani Bosne i Hercegovine koji u njoj zakonito borave i imaju prebivalište, potpuno protupravno uskraćeni uživati slobode koje im garantiraju Ustav i Konvencija, a koje se očituju u slobodi kretanja poslije 23:00 sata i prije 05:00 sati.

Je li nužno da apelanti obrazlažu organima javne vlasti razloge i motive zbog kojih se nalaze van svojih domova poslije 23:00 sata? Je li nužno reći da apelanti rade u privatnim uredima do kasno u noć, da vole prošetati kada završi radni i obiteljski dan, da se vole družiti kasno, da vole šetati u 04:00 ujutro, da vole šetati psa u 00:00 ?

Iz kojih odredaba proizlazi pravo Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva da to brani građanima ili da od građana zahtijeva naprijed navedena objašnjenja ???

Jesmo li napustili koncept vladavine prava ???

Je li dovoljno sačiniti i pročitati statistički pregled broja zaraženih osoba da bi tijelo uprave moglo preuzeti apsolutnu moć i pravo zadirati u Ustavna prava i slobode građana ???

Apelanti ipak smatraju te ističu da im je člankom 2. Protokola broj 4 uz Europsku konvenciju zagwarantirano pravo na slobodu kretanja u okviru cijele Bosne i Hercegovine, u svako doba dana, a da ove konkretne mjere nisu „sukladne zakonu“ niti slijede ikakav „legitiman cilj“ niti je dano ikakvo obrazloženje zbog čega su one u ovom društvu neophodne. **Radi svega navedenog, smatramo i ističemo da osporena naredba nedvojbeno predstavlja „miješanje“ u pravo apelanata na slobodu kretanja.**

Također, posebno ističemo da je opseg zadiranja i „miješanja“ u ustavnom zagwarantirana prava i slobode obrnuto proporcionalan kvaliteti „zakona“ (naredbe) koji je u pitanju, dostupnosti zainteresiranim osobama-odnosno osobama na koje se primjenjuje i predvidivosti u pogledu njegovih efekata.

Naime, i sam način objavljivanja odluke kojom se u ovakvim razmjerima diraju ustavna prava i slobode ukazuje na proizvoljno postupanje javne vlasti, jer je odluka objavljena samo putem medija dana 10.11.2020. godine i to na Press-konferenciji u 14:00 sati, samo nekoliko sati prije nego je stupila na snagu (u 05:00 jutro 11.11.2020.godine), a objavljena je ISKLJUČIVO putem Internet medija, što posebno ukazuje na proizvoljnost u postupanju vlasti, a i jasno ukazuje na nedostupnost odnosno otežanu dostupnost građanima ovom propisu, a govori i o kvaliteti „zakona“.

Dakle, apelanti ističu da je predmetno donošenje naredbi kojima se ograničava

kretanje pučanstva suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine.

Također ističemo da smatramo da se nalazimo u vremenu koje se ipak ne može poistovjetiti sa vremenom donošenja odluke Ustavnog suda u predmetu AP 1217/20 donesenoj na sjednici 22.04.2020.godine kada je i Ustavni sud potvrdio da je cjelokupna situacija „veliki društveni, politički i pravni izazov“, a jer ipak od toga vremena do danas postoji stanoviti vremenski odmak.

Ustavni sud je u ovoj odluci jasno istakao upute zakonodavnim tijelima da moraju štiti dugoročne interese temeljnih demokratskih vrijednosti, vladavine prava i ljudskih prava, da se čak i u izvanrednim situacijama vladavina prava mora poštovati, te da stoga samo! zakonodavac! u takvim uvjetima može promijeniti postojeće i/ili donijeti posebne zakone koji će biti posebno prilagođeni kriznoj situaciji, kojima će dati šire ovlasti nadležnim organima od onih koje imaju po već važećim zakonima, kao i da neophodnost prolongiranja izvanrednog stanja mora biti pod kontrolom zakonodavnog tijela, kako ne bi bio zlouporaba i neprihvatljivog produljavanja takvog stanja od izvršne vlasti.

Imajući u vidu indiferentno držanje i ponašanje zakonodavnih tijela nakon ove odluke Ustavnog suda, postavlja se pitanje uopće uloge odnosno pozicije Parlamenta Federacije BiH u ovom kontekstu!? jer Parlament FBiH do danas nije razmotrio potrebu usklađivanja postojećih i donošenja eventualno novih zakona, koji bi omogućili učinkovit odgovor na pandemijsku krizu, uz očuvanje vladavine prava i, koliko je više moguće, ustavnih i ljudskih prava.

Radi navedenog, apelanti smatraju da se, za razliku od travnja ove godine, javna vlast ne može ekskulpirati „novonastalošću“ situacije, nego je morala u takvoj situaciji donijeti adekvatna (zakonska) rješenja, a ne ostaviti tijelima uprave (ministarstvu zdravlja) da proizvoljno zadire u ustavna prava i slobode, te na temelju statističkih podataka (čiji rezultati su po naravi podložni promjeni) povećava ili smanjiva mjeru zadiranja u ustavna ljudska prava i temeljne slobode.

Mišljenja smo da trenutna epidemiološka situacija ali niti bilo kakva druga moguća situacija ili nepogoda, ne opravdava potpuno proizvoljno postupanje tijela vlasti, posebno organa uprave, niti opravdava dokidanje principa vladavine prava, nego da se isključivo prava i slobode zagwarantirani ustavom mogu ograničiti u skladu sa Ustavnom i zakonima i to od strane za to ovlaštenih tijela nakon postupaka provedenih u skladu sa propisima, a što nemamo u ovom slučaju.

II. Diskriminacija

Apelanti ističu da su, kao građani Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem u Federaciji BiH, i to prvoapelant u Gradu Mostaru, drugoapelant u Gradu Čapljini, trećeapelant u Gradu Široki Brijeg, diskriminirani u odnosu na sve druge građane Bosne i Hercegovine koji ne žive u Federaciji, jer istima nije zabranjeno kretanje između 23.00 i 05.00 sati.

Ovdje se radi o izravnom miješanju vlasti u prava i slobode zajamčene Ustavom i Konvencijom, te smatramo da postoji očita diskriminacija kada se ovakvo miješanje događa u jednom a ne u drugom entitetu.

Člankom 14. Europske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zabranjena je diskriminacija te je propisano:

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:

fax:

web:

email:

+387 33 251 226

+387 33 561 134

www.ustavnisud.ba

info@ustavnisud.ba

“Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, sveza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.

Smatramo da je ovakvom odlukom Krizni stožer Ministarstva zdravstva FBIH, bez ikakvog ustavnog ili zakonskog ovlaštenja, stavio građane Federacije BiH, a tako i apelante, u neravnopravan položaj u odnosu na ostale građane Bosne i Hercegovine, čije prebivalište nije u ovom entitetu. Naime, građani drugog entiteta i Brčko distrikta nemaju restrikcije kretanja u periodu između 23.00 i 05.00, a nije jasno mogu li se građani drugog entiteta nesmetano kretati na području Federacije BiH, kao i obratno, što nadalje otvara pitanje kvalitete i ovog dijela „zakona“.

Dakle, smatramo da je tretman koji javna vlast primjenjuje prema apellantima i građanima FBIH nejednak u odnosu na druge građane Bosne i Hercegovine koji u njoj zakonito borave.

PRIJEDLOZI APELANATA

Radi svega izloženog apelanati predlažu da Ustavni sud:

- usvoji ovu apelaciju,
- utvrdi da su povrijeđena prava apelanata na slobodu kretanja,
- kao i da su apelanati diskriminirani u odnosu na ostale građane Bosne i Hercegovine koji nemaju prebivalište u Federaciji BiH,
- obustavi primjenu mjere ograničenja kretanja pučanstva na području Federacije BiH,
- te da ukine Naredbu Kriznog stožera Federalnog ministarstva zdravstva, broj: 01-33-6301/20 od 09.11.2020. godine

7. PRAVNI LIJEKOVI

a) Korišteni pravni lijekovi (priziv, revizija i dr.)

Sud/tijelo koje je donijelo odluku	Broj odluke	Nadnevak donošenja odluke	Ishod postupka

R. Dž. Čauševića 6/III, 71000 Sarajevo

tel:
+387 33 251 226

fax:
+387 33 561 134

web:
www.ustavnisud.ba

email:
info@ustavnisud.ba